

I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi.

*"Không có kính ừ thì có bụi
Bụi phun tóc trắng như người già
Chưa cần rửa phì phèo châm điếu thuốc
Nhìn nhau mặt lấm cười ha ha."*

(Ngữ văn 9, tập 1, NXB Giáo dục, 2009)

Câu 1. Đoạn thơ trên trích trong tác phẩm nào? Của tác giả nào? Tác phẩm đó được sáng tác trong hoàn cảnh nào?

Câu 2. Tìm từ láy tượng thanh trong đoạn thơ và nêu tác dụng?

Câu 3. Cảm nhận vẻ đẹp của người lính lái xe trong đoạn thơ trên?

II. TẬP LÀM VĂN (7.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm)

Hãy viết một đoạn văn trình bày suy nghĩ của em về tinh thần lạc quan trong cuộc sống.

Câu 2 (5.0 điểm)

Vẻ đẹp của nhân vật Thúy Kiều trong đoạn trích truyện “Chị em Thúy Kiều” - Nguyễn Du.

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	1	- Tác phẩm: Bài thơ về tiểu đội xe không kính - Tác giả: Phạm Tiến Duật. - Hoàn cảnh sáng tác: năm 1969 khi tác giả đang công tác tại chiến trường Trường Sơn trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước. Bài thơ in trong tập "Vàng trăng- Quầng lửa", đạt giải nhất cuộc thi thơ của báo Văn nghệ. - Từ láy tượng thanh: ha ha	0,25 0,25 0,5 0,5
	2	- Tác dụng: diễn tả sinh động, cụ thể, ấn tượng tiếng cười sảng khoái, ngạo nghễ của các anh lính trẻ trước khó khăn, gian khổ. - Cảm nhận về đẹp của người lính lái xe của đoạn thơ:	0,5
	3	+ Những khó khăn mà người lính phải đối mặt khi ngồi trong những buồng lái không có kính: bụi phun tóc trắng như người già. + Tinh thần dũng cảm vượt mọi khó khăn gian khổ. + Tinh thần lạc quan (kiên cường, coi thường, bất chấp khó khăn): phì phèo châm điếu thuốc, cười ha ha.	0,5 0,25 0,25
II	1	a, Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận có đủ câu chủ đề.	0,25
		b, Xác định đúng vấn đề nghị luận: tinh thần lạc quan trong cuộc sống	0,25
		c, Triển khai hợp lí nội dung đoạn văn, vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ lí lẽ và dẫn chứng - Lạc quan: có cái nhìn, thái độ tin tưởng ở tương lai tốt đẹp. - Lạc quan biểu hiện mạnh mẽ trong cuộc sống từ cách sống cách suy nghĩa và trong nhiều những hành động khác của con người. - Trong cuộc sống muôn màu muôn vẻ ai cũng có lúc gặp khó khăn. Lạc quan giúp con người vượt qua khó khăn, thử thách, gạt hái thành công; tìm thấy niềm vui sống... - Trong xã hội tinh thần lạc quan làm cho xã hội thêm văn minh và phát triển hơn. - Dẫn chứng: Hồ Chí Minh là tấm gương sáng cho tinh thần sống vô cùng lạc quan trong xiềng xích, tù đày, trong chiến tranh... - Tuy nhiên, trong xã hội hiện nay, nhiều người còn bi quan, chán nản trước khó khăn, gục ngã rất đáng lên án. - Cần hiểu lạc quan phải dựa trên sức mạnh của bản thân để gạt hái thành công. - Là học sinh thì chúng ta nên hiểu thật thấu đáo về vai trò của tinh thần lạc quan để rèn luyện phẩm chất này.	1,0
		d, Sáng tạo: có suy nghĩ sâu sắc, có sự diễn đạt mới mẻ, ấn tượng về vấn đề nghị luận	0,25

	e, Đảm bảo đúng chính tả, đúng ngữ pháp	0,25
2	a, Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận Có đủ phần mở bài, thân bài, kết bài. <i>Mở bài</i> nêu được vấn đề. <i>Thân bài</i> triển khai được vấn đề. <i>Kết bài</i> kết luận được vấn đề.	0,25
	b, Xác định đúng vấn đề nghị luận: nhân vật Thúy Kiều	0,25
	c, Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm, vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng * Giới thiệu khái quát về nhân vật - Kiều là con gái đầu lòng của gia đình họ Vương. - Tác giả đã gọi tả vẻ đẹp của Thúy Vân trước để làm nổi bật vẻ đẹp của Kiều. - Vẻ đẹp của Kiều rất toàn diện: giai nhân tuyệt thế, đa tài, sắc sảo về trí tuệ, mặn mà về tâm hồn. * Vẻ đẹp của nhân vật - Về sắc: + Những hình tượng nghệ thuật ước lệ "thu thủy", "xuân sơn" gọi lên ấn tượng chung về vẻ đẹp của một giai nhân tuyệt thế. Tác giả đã tập trung miêu tả đôi mắt, bởi đôi mắt là thể hiện phần tinh anh của tâm hồn, trí tuệ. + Cách nói sáng tạo từ thành ngữ, điển cố "nghiêng nước nghiêng thành" đề cao vẻ đẹp của người phụ nữ. + Vẻ đẹp ấy không được thiên nhiên chấp nhận, mà đó kị dục báo số phận, tương lai cuộc đời chìm nổi, gặp nhiều bất trắc, éo le. - Về tài: + Kiều có tài năng thiên bẩm. + Đa tài: tài thơ, tài họa, tài đàn. + Đặc biệt là tài đánh đàn. Miêu tả tài đàn của Kiều, tác giả đã ngợi ca tâm hồn của nàng. Khúc "Bạc mệnh" do nàng sáng tác làm buồn lòng người cũng dự báo tương lai nhiều sóng gió của Kiều. - Về tình: + Đôi mắt phản ánh tâm hồn đa sầu, đa cảm của nàng. + Bản đàn cũng là phát lộ của một trái tim nồng nhiệt, một tâm hồn cực kì tinh tế, nhạy cảm. * Đánh giá + Thành công của Nguyễn Du trong việc khắc họa nhân vật chính diện là trang mỹ nữ: thủ pháp nghệ thuật đòn bẩy, bút pháp ước lệ tượng trưng, các phép tu từ đặc sắc... + Nhà thơ ngợi ca vẻ đẹp sắc, tài, tình của người phụ nữ; theo quan điểm thẩm mỹ của xã hội phong kiến. Miêu tả ngoại hình nhưng tác giả cũng hé mở tính cách, số phận. + Cảm hứng nhân văn sâu sắc của đại thi hào.	4,0

	d, Sáng tạo: có suy nghĩ sâu sắc, có sự diễn đạt mới mẻ, ấn tượng về vấn đề nghị luận	0,25
	e, Diễn đạt: Đảm bảo không mắc lỗi chính tả, lỗi dùng từ, đặt câu...	0,25

Tổng điểm toàn bài: 10,0

* **Lưu ý:** - Học sinh có thể làm bài bằng nhiều cách khác nhau miễn là chuyển tải được vấn đề cần làm rõ một cách thuyết phục; nắm vững kỹ năng làm bài mới cho điểm tối đa.

- Trân trọng những bài làm sáng tạo.